

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ
МЕНШІК ҚҰҚЫҒЫ**

Оқу құралы

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ
МЕНШІК ҚҰҚЫҒЫ

Оқу құралы

Алматы
«Қазак университеті»
2018

ДОЖ 347.7
КБЖ 67.404.3

К 18

*Баспаға ал-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
здің факультетінің Ғылыми кеңесі
және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған
(№6 хаттама 4 мамыр 2018 жыл)*

Пікір жазғандар:

занд ғылымдарының докторы, профессор **Е.А. Бурibaев**
занд ғылымдарының кандидаты, доцент **А.Б. Омидова**

К 18 **Қазақстан Республикасы интеллектуалдық меншік құ-
қығы: оқу құралы / Г.Б. Мұқаллиева, С.Р. Ермухаметова,
С.М. Алдашев, Г.А. Худайбердина. – Алматы: Қазақ уни-
верситеті, 2018. – 200 б.
ISBN № 978-601-04-3575-9**

Оқу құралы Қазақстан Республикасы интеллектуалдық меншік құ-
қығына арналған қазақ тіліндегі алғашқы оқу құралы болып табылады.
Оқу құралында интеллектуалдық меншік құқығы объектілері авторлық
құқық, сабақтас құқық, патент құқығы, фирмалық атау, тауар белгісі,
селекциялық жетістік, ноу-хау, топологияға жан-жақты талдау жасала-
ды және интеллектуалдық құқық бойынша дайындалуына керекті не-
гізгі деректерді құрайды. Интеллектуалдық меншік құқығы бойынша
қысқаша дәріс материалдары, оған кәжесті қосымша сызбадар, студент-
тің өзін-өзі тексеруге арналған материалдар мен семинар сабақтарына
арналған тапсырмаларды қамтиды.

Оқу құралы жоғары және орта оқу орындарының заңгер және басқа
мамандықтар студенттері мен магистраттарына қолдануға ұсыны-
лады.

ДОЖ 347.7
КБЖ 67.404.3

© Мұқаллиева Г.Б., Ермухаметова С.Р.,
Алдашев С.М., Худайбердина Г.А., 2018
© Ал-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2018

АЛҒЫ СӨЗ

Бүгінгі жаһандану заманында еліміздің интегралды иннова-
циялық даму бағыты бойынша интеллектуалдық меншік құқы-
ғына қатысты мәселелер манызды орын алып отыр. Елбасы
Н.Ә. Назарбаевтың жолдауында көрсеткендей: «Қазақстан 2050
жылға қарай әлемнің ең дамыған отыз елінің қатарында болмақ.
Күн астындағы орын тек ең мықтыларға арналғанын нақты сезі-
не отырып, ұлтымыз жаһандық экономикалық ғайталаеқа дайын
қатарында болуға тиіс. Дамушы елдер арасында осы клубтарғы
орынға бәсекелестік болуға тиіс, оның басты бағыты индус-
триялды-инновациялық даму бағыты» [1].

ҚР Конституциясының 44-бабында әдеби, көркем, ғылыми,
техникалық және өзге де шығармашылық түрлерінің боостанды-
ғына арналған, «интеллектуалдық меншік заңмен қорғалады»
деген ереже бар [2].

Әрбір қоғамның өмірінде материалдық құндылықтардан
басқа рухани құндылықтар да манызды рөл атқарады. Адам
туылғанда табиғат оған ойлау, шығармашылық, ғылыми және
мәдени туындылар жасау қабілетін сыйға береді. Осы шығарма-
шылық туындылар әрбір халықтың, мемлекет пен адамзаттың
рухани және зияткерлік қорын құрайды.

Интеллектуалдық құқықтың міндеттері мен мақсаттары ин-
теллектуалдық меншік объектілеріне қатысты заңдармен және
өзге де құқықтық актілермен белгіленген.

Жылдан жылға, ғасырдан ғасырға осы зияткерлік әлем үл-
кен бір адами құндылыққа айналады. Осы адами құндылықтар-
дың авторлары – басқаша айтқанда, интеллектуалдық шығарма-
шылық қызметінің нәтижелері нысандары кітап авторлары,
өлеңдер мен әндер авторлары, видео- немесе аудио, графикалық
жазбадар, сәулет өнері шығармаларының авторлары, ашылған
жаңалықтар мен пайдалы модельдер, сәулеттік ғимараттар мен

Оқу басылымы

Мұқалдиева Гулия Бөкешқызы
Ермухаметова Сауле Райымқызы
Алдашев Сарсенғали Мырзалинұлы
Худайбердина Гулнур Азреталиевна

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ МЕНШІК ҚҰҚЫҒЫ**

Оқу құралы

Редакторы *К. Мухадиева*
Компьютерде беттеген
және мұқабасын безендірген *Ф. Қалиева*

ИБ№ 12203

Басуға 05.09.2018 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 ¹/₁₆.
Көлемі 12,5 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылым. Тапсырыс №4873.
Таралымы 100 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.